LORD'S ARMY – AN ASSOCIATION CONFESSING AND SACRIFICING FOR THE ORTHODOX CHURCH

Mihai Liviu Marici

PhD Student, „Alexandru Ioan Cuza" University of Iaşi

Abstract: As a movement of spiritual rebirth within the Romanian Orthodox Church, the Army of the Lord had its beginning on January 1, 1923, through the initiative of the Orthodox priest Iosif Trifa from Sibiu, who published a Call in the name of Jesus Christ, through the leaflet of the Metropolitanate of Sibiu, Lumina satelor, (Village light) whose editor he was, addressed to the readers and to all Christians, to a Decision of change of life, this being considered the moment inspired to the initiator by the Holy Spirit as the beginning of the movement. It was outlawed by the communist regime in 1948, continuing its activity underground for more than 40 years until 1990, when it was legally rehabilitated as a religious association within the Romanian Orthodox Church with its headquarters in Sibiu and has been active since 28 September 1990 with the blessing of the Holy Synod of the R.O.C., which also approved its Statute.

Keywords: spiritual volunteering, lay apostolate; brotherhood

În preajma aniversării Centenarului Oastei Domnului (1923-2023), considerăm oportune câteva reflecții asupra rolului și a influenței pe care a avut-o această Asociație, ca mișcare mărturisitoare și jertfitoare născută în solul fertil al ortodoxiei românești, de-a lungul celor o sută de ani de luptă duhovnicească în orizontul misionar al Biserici Ortodoxe .

Îndată după terminarea primei conflagrații mondiale, în 1918, prin jertfele ostașilor noștri ne-a fost întregită țara şi am avut o România-Mare, dar cu toate rănile deschise provocate de război: multe familii distruse, resursele materiale epuizate, forța spirituală înăbușită de păcat, analfabetism în rândul păturilor sărace, lipsa unui limbaj comun în rândul partidelor politice, ș.a.m.d. Contextul socio-economic și moral spiritual oferea un tablou ce nu făcea cinste eroismului acestui popor și al destinului pe care Dumnezeu i l-a rânduit aici, între Dunăre și Carpați. Mai mult, un fenomen nou își făcea simțită prezența în țara noastră: apariția sectelor, a unor curente străine de psihologia și de specificul poporului român. În noile împrejurări, se simțea nevoia acută a unor schimbări radicale, menite să deschidă drumul pentru consolidarea și dezvoltarea României Mari. Unitatea teritorială, pentru ca să dureze, trebuia clădită pe unitatea spirituală. Și cum întotdeauna în istoria noastră bimilenară Hristos și Biserica Lui ne-au însoțit și călăuzit în momente de răscruce, și de data aceasta tot de aici trebuia pornit. În Ardealul proaspăt reunit cu Patria mamă se simțea cel mai acut nevoia începerii unei ofensive spirituale în Biserica Neamului, spre a o face capabilă să răspundă pozitiv nevoilor prezentului. În acest sens, noul ierarh Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, înscăunat în 1920, după ce își luase doctoratul la Universitatea Oxford din Anglia, țara în care Biblia, pe vremea aceea, era cartea cea mai citită, însuflețit de gânduri mari și idei înnoitoare, își căuta colaboratori la fel de entuziaști și dăruiți pentru acest deziderat.

Printre cei chemați la această luptă era și preotul Iosif Trifa (1888-1938), bine cunoscut înaltului ierarh încă din timpul când l-a avut student la Sibiu. După zece ani de păstorire în Vidra de Sus, în Țara Moților, preotul Iosif Trifa rămas văduv și cu un copil mic de crescut,

este chemat la Sibiu și numit cu data de 1 septembrie 1921 duhovnic al Facultății de Teologie din Sibiu, apoi director la Orfelinatul orfanilor de război, iar din 1 ianuarie 1922, odată cu înființarea foii mitropolitane *Lumina Satelor*, redactor al acesteia, rămânând în fruntea ei până în anul 1934. Totuși, preotul Iosif Trifa simțea că nu e suficientă doar o inițiativă cultural-religioasă, în spiritul Școlii Ardelene. Plugul Bisericii trebuia să tragă o brazdă mai adâncă. Noaptea Revelionului anului 1923 îl găsește îngenuncheat, frământându-se și cerând ajutor Mântuitorului pentru a începe o lucrare misionară care să declare război iadului. Astfel, în numărul 1, pe ianuarie/1923, al foi *Luminii Satelor* lansează o *Chemare*[1], adresată cititorilor și tuturor creștinilor care voiau să se înroleze într-o lucrare duhovnicească numită mai târziu *Oastea Domnului*, la o *Hotărâre* de schimbare a vieții, prin lupta cu două mari păcate care bântuiau viața creștinilor, beția și sudalma, acesta fiind considerat momentul inspirat inițiatorului de la Duhul Sfânt și actul de naștere al Oastei Domnului. Cei care răspund acestei chemări, declară că se hotărăsc nu numai pentru un an de zile și nu numai împotriva a două păcate, ci împotriva tuturor păcatelor și pentru totdeauna! Inițiativa primește binecuvântarea arhierească a Mitropolitului Bălan, care prin calitatea sa de ierarh, era conducătorul de drept al Oastei Domnului, iar preotul Iosif Trifa, cel căruia Duhul Sfânt i-a inspirat lucrarea de înnoire, conducătorul de fapt al Oastei Domnului. El tipărește cartea «Ce este Oastea Domnului», apărută în mai multe ediții, făcând cunoscută această Lucrare tuturor celor care voiau să intre în rândurile ei, precum și multe alte cărți prin care caută să tâlcuiască pe înțelesul poporului, în Duhul Sfinților Părinți, învățăturile Sfintei Scripturi. Bilanțul muncii sale, exprimat în numărul și tirajele publicațiilor apărute ajunge la 37 titluri de cărți și 12 calendare…,1.032.000 exemplare, foi 15.580.800 exemplare, total 16.612.800 exemplare. Scrisul Preotului Iosif Trifa uimește până astăzi nu numai sub acest ultim aspect, cât mai ales prin strălfulgerarea conștiințelor și schimbarea radicală în bine a vieții celor ce au avut binecuvântarea să-l parcurgă cu inimă smerită. Acest „cuvânt cu putere multă" este dovada că scrierile sale poartă amprenta revărsării Duhului Sfânt. Fiind un fin observator al societății în ansamblu, reușea întotdeauna să extragă din mulțimea de evenimente înțelesuri adânc duhovnicești, cu mult folos pentru sufletele cititorilor săi. Lucrările literare ale Oastei Domnului, mai ales cele rămase de la Părintele Iosif Trifa, de la învățătorul Ioan Marini și de la poetul Traian Dorz, cunoscute azi mai mult numai în rândurile sau familiile ostașilor, când vor ajunge să fie descoperite și prețuite la adevărata lor valoare, vor putea face mai roditor ogorul Bisericii străbune.

Un merit al Oastei a fost organizarea colportajului și stimularea citirii cărților cu conținut religios și a Bibliei în popor. Înscrierile în Oastea Domnului sporesc și ajung la cifra zecilor şi chiar a sutelor de mii, după primii 10-15 ani de activitate. Se dezvoltă astfel, o adevărată *şcoală* catehetică a Bisericii, prin lucrarea Oastei, fiind nenumărate cazurile în care românii ardeleni, recent unificaţi, învaţă să citească de pe scrierile preotului Iosif Trifa, ieșind din ignoranța religioasă și evitând astfel căderea în ispitele prozelitismului sectar prezent mai ales în Ardeal. Odată cu misiunea de catehizare prin scris, prin Oastea Domnului au început să fie organizate în foarte multe parohii, din întreaga țară și chiar dincolo de granițe, adunări de catehizare a maselor pentru a conștientiza valoarea Sfintei Liturghii și a Sfintelor Taine, prin

[1] Iată și textul acestei *Chemări*: „«Veniți – strigă el – să facem o intrare creștinească în Anul cel Nou, cu hotărâre și întovărășire de luptă împotriva sudalmelor și bețiilor...
Cititorilor... veniți să scoatem din casa noastră, din traiul nostru și al vecinilor noștri aceste două mari păcate care ne pierd sufletul și neamul nostru: beția și sudalma...
Publicăm mai jos o *Hotărâre*. Toți cei care voiesc și se hotărăsc să intre în lupta contra beției și sudalmei vor iscăli această hotărâre. Apoi hotărârea iscălită o puneți pe peretele casei și, mai ales, în suflet, ca s-o aveți în tot decursul anului cu voi... spre a vedea câți am putut purta până la sfârșit lupta cea bună pentru biruirea satanei și mântuirea noastră cea sufletească.
Cititorule, iscălește și tu hotărârea și intră și tu în Oastea celor ce se hotărăsc pentru Mântuitorul Hristos și pentru lupta împotriva păcatelor. Ascultă glasul și rugăciunea sufletului tău, iscălește și tu și ține hotărârea (...).»" (Traian Dorz – *Istoria unei Jertfe,* Sibiu, Ed. Oastea Domnului, 1998, vol. I, p. 63-66)

predică, poezie creștină și cântare duhovnicească adaptată melosului românesc, orientată spre dezrădăcinarea păcatelor din viața creștinului, precum și a obiceiurilor lumești din Sfintele Taine și ierurgiile Bisericii. „Oastea Domnului - arăta preotul I.Trifa - nu e o mișcare numai contra beţiilor şi înjurăturilor, ci e o mișcare contra tuturor patimilor rele, pentru că fiecare patimă rea este un fel de beție“[2]. În lupta aceasta duhovnicească, el şi-a câştigat şi prieteni, dar şi duşmani – cum s-a întâmplat mai cu seamă după apariţia cărţii «Alcoolul – duhul diavolului», care a stârnit revolta tuturor cârciumarilor din ţară şi a fabricanților de băuturi spirtoase. Dar roadele în combaterea alcoolismului pandemic nu întârzie să apară, fiind evidențiate în foile editate de preotul Iosif Trifa, *Iisus Biruitorul* sau *Lumina satelor*: în Slobozia de Sus (Prahova), ostaşii Domnului „stârpesc“ cele două cârciumi din centrul satului şi înalţă, în locul lor, câte o „mare şi frumoasă cruce făcută din lemn tare şi pe care este frumos pictat chipul Mântuitorului“[3]. În Stăneşti (Bacău), împreună cu preotul, credincioşii formaţi în şcoala *Luminii* închid toate cele trei crâşme ale satului. Valea Buzăului (Braşov) este într-o adevărată sărbătoare când, în urma parcurgerii foilor şi cărţilor de la Sibiu, crâşma satului este sfinţită, în prezenţa a peste 200 de credincioşi, ca loc de închinăciune. În Bucureşti, în locul rafturilor şi tejghelelor cu băuturi ale unui birt, este ridicată o catapeteasmă şi în locul „butoaielor cu spirt“, altarul unei capele. Şi exemplele pot continua.

Înțelegerea acestui fenomen, desigur, are rădăcini adânci. Munții Apuseni, Țara moților, erau altarul tuturor românilor ardeleni de la care, înainte de părintele Iosif Trifa, au izvorât făclii de credință, de mărturisire și de jertfelnicie, precum Avram Iancu, Horia, și alții care au luptat pentru credința și neamul românesc. Lupta duhovnicească împotriva păcatelor vremii inițiată de preotul Iosif Trifa, numit gornistul Oastei Domnului coborât de la altarul Munților Apuseni, deși uza de metode noi, urmărea același țel dintotdeauna al misiunii Bisericii, și răspundea nevoii stringente a dezrobirii sufletești a poporului din robia patimilor. Această „noutate” deși profund ancorată în trăirea creștină autentică, a început să neliniștească partea lumească din viața unor confrați de slujire, invidioși pe rezultatele celui coborât de la munte, „noutate” care după nedumeriri a început să nască bănuieli și presupuneri, apoi vrăjmășii. Cerându-i-se public să răspundă la nedumeririle exprimate cu privire la Oastea Domnului, Mitropolitul Nicolae Bălan aduce precizări chiar în Sinodul eparhial din 1930 arătând că:

> „Am găsit în părintele Trifa omul de nădejde care mi-a înțeles intențiile și pe care îl socotesc ca pe cel mai vajnic colaborator al meu și cel mai aproape de sufletul meu. Și mulțumesc din acest loc pentru activitatea lui misionară pe care o dezvoltă la *Lumina Satelor* și în *Oastea Domnului* cu toată priceperea și cu toată hărnicia. Mișcarea aceasta este bine inițiată și bine condusă. Mișcarea aceasta a fost anume înființată pentru preîntâmpinarea sectelor. Oastea Domnului nu este puntea de trecere de la ortodocși la sectari, ci este puntea de trecere și de întoarcere de la sectari la ortodoxie (...). Preoțimea nu înțelege Oastea Domnului. Se ține departe de mișcare aceasta. Oastea Domnului trebuie să intre în conștiința preoțimii. Atitudinea preotului e una: să fie în fruntea Oastei Domnului în parohia sa. Mișcarea aceasta nu este ceva de prisos preotului. Mișcarea sectară trebuie adusă în albia Bisericii tot printr-o mișcare religioasă, printre-un curent de regenerare sufletească…”[4].

La această luptă duhovnicească s-au alăturat și mulți teologi, intelectuali, unele personalități proeminente ale timpului: arhimandritul Iuliu Scriban – un apărător dârz al cauzei Oastei, Gala Galaction, Al. Lascarov-Moldovanu, I. Gr. Oprișan, părintele Vasile Ouatu, părintele Vladimir Popovici și alții, dar mai ales cele două calfe credincioase și smerite ale sale, considerați și ei ca fondatori, Ioan Marini, tânărul învățător din Săsciori (Alba) omul rugăciunii, și în mod deosebit Traian Dorz (Livada Beiușului), poetul și cântărețul Golgotei, care după

[2] Pr. Iosif Trifa, *Ce este Oastea Domnului*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, Ediția a VI-a 1996, p. 9.
[3] Foaia *Iisus Biruitorul* – nr. 53/1936, p.7
[4] Traian Dorz – *Istoria …*, Sibiu, Ed. Oastea Domnului, 1998, vol. I, p.119.

moartea prematură a părintelui lor duhovnicesc (12 februarie 1938), au dus mai departe steagul Oastei Domnului. Poezia și cântarea, versurile poetului creștin Traian Dorz, însuflețeau și mobilizau fronturile Oastei.

În promotorii Oastei Domnului putem identifica împlinirea unor chemări sfinte și încununarea unor vocații. Privind la viața părintelui Iosif Trifa și a urmașilor săi, trăită ca o jertfire pentru întoarcerea celor căzuți în patimi, putem întrezări ceva din ascultarea, credința și răbdarea în suferințe a dreptului Iov, ceva din râvna Sf. Apostol Pavel pentru propovăduire, prin misiunea de a face cunoscut Cuvântul lui Dumnezeu prin tipărirea a milioane de cărți, a Sfintei Scripturi, puse la îndemâna poporului, ca din acestea să se hrănească duhovnicește, și după aceea, ceva din jertfelnicia sfinților mucenici, prin toate suferințele îndurate de ostași pentru numele lui Hristos în închisorile comuniste. Părintelui Iosif Trifa, pe lângă vocația de sacerdot care și-a înțeles pe deplin menirea în Biserică și în mijlocul poporului său, i-a fost atribuită și vocația de profet al vremurilor noastre[5], care a prevăzut primejdia evenimentelor tulburi pentru țară, ce aveau să vină înainte de prigoana și robia sufletească pentru poporul Lui Dumnezeu și Oastea Sa, dar pe care el nu a trăit să le vadă aievea.

Ele s-au împlinit întâi prin ororile Războiului al II-lea mondial, urmat apoi de pustiul necredinței regimului fără Dumnezeu, care s-a întâlnit cu vocațiile mărturisirii din Oastea Domnului, în cele mai vitrege locuri și condiții ale luptei cu păcatul, a libertății în Duhul Adevărului, a bunătăților netrecătoare, ca răsplată a celor ce slujesc Lui. Dumnezeu a vrut să pregătească astfel un altar de mărturisire, și mărturisitori la care mulțime de ostași și-au adus jertfa lor curată. Fiind considerată ca organizație ostilă regimului comunist nou instaurat, Oastea Domnului este scoasă în afara legii în anul 1948, dar ea își va continua activitatea în clandestinitate, mulți dintre membri ei având de înfruntat prigonirile grele care au urmat, din partea regimului ateu, prin închisori și lagăre de muncă silnică, amenzi, decăderi din drepturi și alte nedreptăți. Din aceste prigoane, Oastea a ieșit însă biruitoare și întărită în credință prin jertfa sutelor de membri ai Oastei Domnului, bărbați dar și femei, care, adunat, au suferit sute de ani de închisoare, unii sfârșindu-și viața acolo din cauza condițiilor inumane, a torturii fizice și psihice la care au fost supuși în timpul detenției, doar pentru „vina” de a nu abdica să-L mărturisească pe Hristos semenilor lor.

Covârșitoare pildă de mărturisire a lui Hristos, timp de mai bine de șase decenii, poetul Traian Dorz se va dovedi a fi unul din cei mai buni și prolifici misionari ai Oastei Domnului, suferind pentru această peste 17 ani (adunați) de închisoare. El a îmbogățit prin creațiile sale prin patosul ideilor, prin calitatea expresiei poetice, prin mesajul ei divin-uman, literatura religioasă creștină, situându-se pe linia marilor creatori ai poeziei sensibilității religioase, precum ieroschimonahul Daniil Tudor, Vasile Voiculescu, Radu Gyr, Nichifor Crainic, Vasile Militaru, Ioan Alexandru, iar prin conotațiile mistice, cu Daniel Turcea.

După traversarea vreme de peste patruzeci de ani cât a rezistat în ilegalitate, a lungului deșert al necredinței, al necazurilor și încercărilor de tot felul, precum odinioară poporul ales, neavând casă, adunându-se în corturi sau cămăruțe tainice de rugăciune, au trecut *Iordanul* și intrând în Canaanul libertății după decembrie 1989, când Oastea Domnului este reabilitată legal ca Asociație religioasă în cadrul Bisericii Ortodoxe Române cu sediul central la Sibiu și activează din 28 septembrie 1990 cu binecuvântarea Sfântului Sinod al B.O.R. care i-a aprobat și Statutul de funcționare[6]. Ultimii treizeci și trei de ani, au fost marcați de realizări frumoase mai ales din punct de vedere misionar, editorial, dar și de unele frământări interne, de așezare a unor dizidențe în albia tărâmului sfânt al Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, despre care Domnul ne-a încredințat că nici porțile iadului nu o vor birui (Mt.16.19).

[5] v. Traian Dorz, apud. Moise Velescu, *Profetul vremurilor noastre*, vol I, Ed. Oastea Domnului Sibiu, 1998, Prefață, p.5.
[6] Vestitorul Ortodoxiei, II (1990), nr.21,22, pp.2 și 4.

În acest secol de permanentă misiune în ogorul Bisericii, Oastea Domnului a avut un impact semnificativ în viața spirituală a multor oameni. Criteriul fundamental al „ostășiei" este lepădarea de păcat, membrii Oastei Domnului urmărind să trăiască autentic și să mărturisească adevărurile de credință ortodoxă așa cum sunt ele exprimate în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție a Bisericii (v. art.11 din Statut). În vederea împlinirii acestui scop, ei promovează o apropiere profundă de Dumnezeu prin participarea statornică și activă la întreaga viață liturgic-sacramentală a Bisericii, în special, prin Spovedanie și Împărtășanie deasă (art.13 din Statut), rugăciune comună, citirea și studierea Scripturii și practicarea virtuților creștine, precum iubirea, pocăința, mila și încrederea în Dumnezeu.

Este important să facem distincțiile cuvenite și să menționăm că nu toți membri sau grupurile asociate cu Oastea Domnului din zilele noastre sunt la fel, sau reprezintă Oastea Domnului cea adevărată, născută și crescută în albia Bisericii, iar percepțiile pot varia în funcție de experiențele individuale și informațiile disponibile. Dar, Oastea Domnului cea dintâi „de o sută de ani este și va fi santinela de pe fâșia ortodoxiei și din interiorul acesteia, care veghează întru paza și apărarea acesteia", cum inspirat s-a exprimat un vrednic ierarh al zilelor noastre[7].

Din păcate, mesajul întemeietorul Oastei Domnului preotul Iosif Trifa continuă să rămână neînțeles de mulți dintre slujitorii altarului și - în bună parte datorită lor - și de către mulți credincioși ai Bisericii noastre. Astfel, unii îl consideră pe Părintele Iosif pur și simplu un întemeietor de sectă. Alții, care nu-i cunosc viața și care au onestitatea să nu se pronunțe asupra persoanei și a operei sale, nu se sfiesc deloc să califice drept sectă Asociația Oastea Domnului pe care el a întemeiat-o. Uneori fac acest lucru deoarece au cunoscut pe unii care-și zic ostași, dar care nu sunt destul - sau nu sunt deloc - ortodocși.

Altă neînțelegere, nu mai puțin gravă și păgubitoare pentru propășirea vieții duhovnicești a creștinilor noștri, este a acelora care se prezintă ca „ostaşi", dar care, lăsându-se influențați într-o măsură mai mare sau mai mică de sectele neoprotestante, profesează doctrine care nu au nimic de-a face cu mesajul Părintelui Iosif. Unii dintre ei recunosc faptul că învățătura lor nu mai este aceea a Părintelui, ei hrănindu-și rătăcirea din cărțile neoprotestante.

În general, este recomandat să se abordeze subiectul cu deschidere și să se facă cercetări pentru a înțelege mai bine Oastea Domnului și a ne raporta corect la scopul ei primar, acela de a armoniza învățătura de credință cu trăirea ei, ortodoxia cu ortopraxia.

Locul Oastei Domnului este în Biserică

Încă din primii ani de la înființare, Oastea Domnului a fost definită de inițiatorul ei, preotul Iosif Trifa ca „aflarea și vestirea lui Iisus Hristos cel răstignit"[8] (cf. I Cor.2.2), adică o lucrare misionară de trăire autentică și propovăduire a Evangheliei vii și lucrătoare, mai întâi în viața personală a fiecărui membru al ei, extinsă apoi în viața de familie, în Biserică și societate.

Transmiterea misionară a învățăturii și tradiției creștine de către mireni este de o importanță capitală mai întâi în cadrul familiei[9]. Biserica creștină s-a constituit după modelul familiei, ca o comunitate de dragoste: „Pe cel bătrân să nu-l înfrunți, ci să-l îndemni ca pe un părinte; pe cei mai tineri, ca pe frați; pe femeile bătrâne, ca pe mame; pe cele tinere, ca pe surori, în toată curăția. Pe văduve cinstește-le, pe cele cu adevărat văduve." (1 Tim. 5,1-4). În mediul familial se transmit și se receptează primele noțiuni ale învățăturii și Tradiției creștine, părinții fiind primii îndrumători duhovnicești, prin exemplul personal, prin experiența rugăciunii comune, a postirii, prin pregătirea copiilor pentru primirea Sfintelor Taine, prin

[7] v. cuvântul ÎPS Calinic Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților la Adunarea omagială de centenar a Oastei Domnului de la Mănăstirea Sucevița din 12 aug 2023, https://youtu.be/U3q9A-TtPv4, (accesat 07 oct. 2023, h.10.05).

[8] Pr. Iosif Trifa, *Ce este Oastea Domnului* , Ed. Oastea Domnului, Ediția a VI-a, Sibiu, 1996, p.194.

[9] Pr. Prof. Dr. Ion Bria, *Tratat de Teologie dogmatică*, Ed. România Creștină, București, 1999, p.162.

relațiile dintre părinți și copii. Preotul Iosif Trifa îndemna în acest sens: „Ești tată de familie, ești mama unor copilași? Lucrează în moșioara aceasta în așa fel, ca tu și toată casa ta și a copiilor tăi să fie fericiți prin ascultarea și slujirea Domnului”[10]. Astfel de familii binecuvântate, din care sunt alungate patimile și în care intră Lumina Cuvântului lui Hristos, contribuie apoi la însănătoșirea marii familii a Bisericii și a societății, în general.

Înțelegând imperativul vremurilor în care trăia, el promova o ortodoxie misionară, bazată pe trăirea învățăturilor Evangheliei și ale Sfintei Tradiții, singura cale prin care putem avea o Biserică vie şi luptătoare. „O Biserică va fi vie, tare și lucrătoare, când toate „mădularele” ei, când toți membrii ei stau sub revărsarea Duhului Sfânt, (…) când Duhul Sfânt lucrează prin toate mădularele ei (...)”[11].

În Moțiunea[12] din 1937, se face o precizare a poziției Oastei Domnului față de Biserica și a rosturilor ei naționale și spirituale. Din text reiese ideea clară că Biserica și Oastea Domnului nu sunt două entități distincte, ci sunt cei doi ochi ai aceleiași realități- Hristos, care trebuie mărturisit și celor care și-au abătut privirea de la El:

> „Oastea Domnului este un copil al Bisericii. S-a născut şi trăieşte sub aripa Bisericii. Oastea Domnului nu este altceva mai mult decât Ortodoxia, ci este o familie restrânsă, o comuniune, o frățietate evanghelică cu gândul precis de a trăi mai intens învățăturile Bibliei şi ale Bisericii. Ne trudim să ieșim doar din comunul vieții, să creștem în Domnul pentru mântuirea sufletelor noastre. Oastea Domnului nu are nici o pretenție dogmatică sau canonică, nu avem nimic de adăugat canoanelor. Oastea Domnului nici nu a vrut, nici nu vrea să facă reguli peste sau contra Bisericii. Dar Oastea Domnului vrea să trăiască cu toată ființa regulile existente ale Bisericii“[13].

În tot scrisul preotului Iosif Trifa, putem descoperi o sinteză rafinată dar pe înțelesul poporului de rând, a învățăturii Biserici, o teologie profundă, care mărturisește ca un fir roșu, despre înnoirea vieții prin *nașterea din nou,* despre care vorbea Mântuitorul Hristos cu fariseul Nicodim: „Trebuie să vă nașteți de Sus" (In 3,1 şi urm.) arătând că fără această naștere nimeni nu poate să vadă împărăția lui Dumnezeu: „Adevărat, adevărat zic ție: De nu se va naște cineva de Sus, nu va putea să vadă împărăția lui Dumnezeu". (v.3) Cum Nicodim nu înțelegea ce ce vrea să spună acest cuvânt, Domnul lămurește :„Adevărat, adevărat zic ție: De nu se va naște cineva din apă şi din Duh nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu" (v .5)

Părintele Iosif Trifa arătând ca aceasta naștere de sus este Taina cea mare a Botezului, prin care ne naștem din nou din apă și din Duh, o numește *altoire duhovnicească a omului*:

> „Botezul „taie”, omoară „pomul”(omul) cel vechi și îl altoiește pe cel nou. Însă cine nu-și îngrijește mai departe sufletul și viața poate pierde această altoire. Păcatele sunt cârceiele, sunt vlăstarele cele vechi care cresc pe dedesubt din tulpina cea veche, din omul cel vechi. Și, dacă nu se curăță aceste vlăstare ele înăbușă pe omul cel nou, pe omul cel duhovnicesc. Îi iau puterea ,Îi iau viața. omul cel vechi biruie iar pe cel Nou. Pomul vieții lui dă iar poamele sălbatice lumești.(Gal. 5.20)”[14].

Mântuitorul în convorbirea cu Nicodim, vorbea despre o naștere duhovnicească, de nașterea „de la Dumnezeu", anunțată încă în prologul Evangheliei a patra (In 1, 13), prin care cei ce-L primesc pe Hristos, adică cei „care cred în numele Lui", se fac fii ai lui Dumnezeu (1, 12).Mântuitorul insistă, în continuarea convorbirii, și asupra deosebirii fundamentale între „ceea ce este născut din trup" și ceea „ce este născut din Duh" (v. 6), reoferindu-se la o prefacere profundă a noastră prin lucrarea lui Dumnezeu. Iar această prefacere este o condiție

[10] Pr. Iosif Trifa, *Fricoșii*, ediția a II-a, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 1996, p.41.
[11] Pr. Iosif Trifa, *Duhul Sfânt*, cartea I, ediția a II-a, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1997, p.84.
[12] Moțiunea luată la primul sfat al Oastei Domnului ținut în Sibiu la 12 septembrie 1937 al cărei semnatari erau cei peste cinci sute de reprezentanți din întreaga țară în frunte cu Iosif Trifa, era adresată Mitropolitului Nicolae Bălan al Ardealului, și în ea se precizează poziționarea clară a Oastei Domnului albia Bisericii mamă în care s-a născut.
[13] Traian Dorz, *Zile și adevăruri istorice*, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1993, p.47.
[14] Pr. Iosif Trifa, *Vântul cel ceresc* cartea II-a, ediția a II-a, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1997, p.12.

absolută a mântuirii. Sf. Nicolae Cabasila arată în acest sens că: „După cum nașterea din nou este cu totul dumnezeiască și mai presus de fire, tot așa și viața și purtările și gândirea, toate au în ele ceva nou și duhovnicesc”[15].

O altă temă importantă pe care a abordat-o părintele Iosif Trifa, este cea despre legătura între Hristos cel Euharistic și Hristos Cuvântul Cel răstignit, în înțelesul că acolo unde e Sfânta Liturghie este Hristos, iar unde e Hristos e și Biserica Sa. El scoate în evidență lucrarea transfiguratoare a Sfintelor Taine în viața primitorului. „(...) Taina Sfintei Împărtășanii - spunea el - este un Foc ceresc. (...) Te împărtășești? Apoi puterea acestei Taine trebuie să se și vadă în viața ta. Trebuie să se vadă cum ard spinii și mărăcinii și buruienile păcatelor și năravurilor rele din viața ta”[16]. Marele teolog al sec. XIV ,Sf. Nicolae Cabasila spune că,dacă această legătură cu Hristos este asumată prin predarea voinței proprii, atunci Hristos devine viața noastră :

> „Legătura cu Hristos e adevărata noastră viață căci ajungem să fim „ mădulare” și „fii” ai Lui împărtășindu-ne din Trupul din Sângele și Duhul Său. Ea ne leagă viața de Dumnezeu mai strâns decât chiar sau obișnuit strădaniile noastre, ba chiar mai strâns decât ceea ce avem din însăși firea noastră, fiindcă Hristos e mai înrudit cu noi decât ne sunt chiar părinții noștri trupești ”[17]

Caracteristicile de bază ale Oastei Domnului constau în *voluntariatul duhovnicesc* și *misionarismul laicilor*, caracteristică distinctivă fiind accentul pus pe experiența personală și mărturia personală. Precum odinioară, în veacurile de aur ale Bisericii, când creștinismul devenit legal în imperiul roman avea nevoie de mărturisitori ai Cuvântului, se întâmplă și acum: oameni fără o pregătire teologică deosebită sau învestitură oficială începuseră să citească și să mărturisească din Sfânta Scriptură, pe linia sănătoasă a Bisericii și a Sfintei Tradiții. Vorbitorii erau numai cei care se străduiau cu toată ființa să-și pună în acord trăirea vieții lor cu Sfântul Cuvânt al lui Dumnezeu și cu poruncile Bisericii.

Chemarea Mântuitorului Hristos de a-L mărturisi în fața oamenilor, în public, nu numai în privat, prin cuvânt și faptă, este adresată tuturor (Mt. 10,32). Membrii Oastei Domnului, preoți și mireni, sunt considerați cei care printr-o hotărâre personală, exprimată public printr-o rugăciune rostită în cadrul organizat al unui program duhovnicesc, numită și legământ, asemănător cu votul monahal, își dedică întreaga viață slujirii lui Dumnezeu, înțelegându-l ca pe o conștientizare și actualizare în fapt a promisiunilor făcute la Sfânta Taină a Botezului. În ziua respectivă, frații și surorile se pregătesc și se împărtășesc cu Trupul și Sângele Domnului. Ei sunt încurajați să mărturisească viața lor în Hristos, mai întâi în mediul familiei practicând rugăciunea, citind Biblia și literatura religioasă, apoi fiind buni creștini în comunitatea parohială din care fac parte frecventând Sf. Liturghie și celelalte slujbe, în adunări de rugăciune și mărturisire a cuvântului lui Dumnezeu, ținute duminica și în zilele de sărbători, întotdeauna în afara programului liturgic, după vecernie sau cu diferite prilejuri de sărbătoare ori evenimente din viața creștină a comunității: botez, nuntă, înmormântare, onomastică ș.m.d. În astfel de prilejuri, ca mijloace specifice de preamărire a lui Dumnezeu, de smulgere a oamenilor din robia păcatelor și de trăire a Evangheliei, Oastea Domnului promovează citirea și mărturisirea Cuvântului lui Dumnezeu în adunări speciale, atât de clerici cât și de către mirenii evlavioși, cu binecuvântarea episcopului sau a preotului, cântarea religioasă specifică în comun, acompaniată uneori de instrument ca ison al liniei melodice, poezia religioasă recitată de obicei de surori sau interpretarea de copii și tineri a unor scenete biblice din bogatul tezaur literar și duhovnicesc al Oastei Domnului, toate acestea păstrând cu scumpătate și în mod integral valorile de credință și de evlavie ale Ortodoxiei (v. art.14 din Statut). Preoții au datoria

[15] Sf. Nicolae Cabasila, *Despre viața în Hristos*, Ed. IBMBOR., București, 1997, p.137.
[16] Pr. Iosif Trifa, apud. Pr. prof. Vasile Mihoc (coord.), *Părintele Iosif Trifa - Învățătorul credinței*, vol I, Ed. *Crimca*, Suceava, 2023, p.98.
[17] Sf. Nicolae Cabasila, *Despre viața…*, Ed. IBMBOR. București, 1997, p.136.

de a fi în mijlocul acestor programe duhovnicești, pentru buna lor rânduială, urmărind „păstrarea filiației duhovnicești față de ierarhia bisericească, ascultarea de duhovnici (și) desfășurarea tuturor acțiunilor sub coordonare eclesială”[18].

Desigur, metodele misionare și practicile Oastei precum: mărturisirea din experiența vieții personale cu Hristos sau predica bărbaților mireni în biserică, (bineînțeles cu binecuvântare)[19], abținerea de la băuturile alcoolice, legământul public de predare, rugăciunea „liberă” (cu cuvinte proprii), numită și rugăciunea în duh, programele duhovnicești inedite etc., sunt mai puțin obișnuite în spiritualitatea ortodoxă și ele se cer armonizate cu practica liturgică a Bisericii, iar obiectivul urmărit trebuie să fie unirea cu Hristos, nașterea din nou a ființei noastre eclesiale și creșterea conștiinței eclesiale.

După învățătura Mântuitorului din *Pilda viţei şi a mlădiţei* (Ioan 15, 1- 6) și din *Pilda aluatului* (Luca 13, 20-21) se înțelege că *viața în Hristos* nu poate exista în afara Bisericii. Totodată, și Biserica are o nevoie în corpusul său spiritual de o astfel de lucrare permanentă de primenire, de seva care hrănește sau *aluatul* duhovnicesc care dospește întreaga frământătură, care să împlinească lucrarea comuniunii între Hristos „Capul Bisericii, (și) Trupul Său, al cărui Mântuitor şi este” (Efeseni 5,23). Sfântul Apostol Pavel exprimă această comuniune dintre Hristos şi Biserica Sa, prin comparaţia cu legătura existentă între mădularele aceluiași trup. Biserica este „trupul lui Hristos” iar membrii ei, „mădulare fiecare în parte” (I Corinteni 12.27). Hristos îşi continuă misiunea Sa în Biserică, ca fiecare mădular al Său să se împărtăşească de harul mântuirii şi al sfinţeniei care izvorăşte din El.

Învățătura și practica Bisericii Ortodoxe ne arată că exceptarea mirenilor de la viața și misiunea Bisericii este contrară stării lor de creștini și membri ai trupului lui Hristos, de aceea mărturisirea lui Hristos prin cuvânt și faptă este o datorie sfântă a fiecărui creștin, prin care îl laudă și îi mulțumește lui Dumnezeu pentru darul mântuirii adus de Hristos: „Pe cel ce Mă va mărturisi pe Mine în fața oamenilor, îl voi mărturisi Și Eu în fața Tatălui Meu Care este în ceruri, dar de cel ce se va lepăda de Mine în fața oamenilor de acela Mă voi lepăda și Eu în fața Tatălui Meu Care este în ceruri” (Mt. 10, 32-33)[20].

Apostolatul mirenilor promovat prin Oastea Domnului este firesc în lucrarea Bisericii căci Biserica este „plinirea Celui ce plinește toate întru toți” (Efeseni 1,23) și prin ea se finalizează opera de mântuire a tuturor prin participarea creștinilor la întreita misiune a lui Hristos. Hristos nu se adresează Bisericii ca unui obiect pasiv prin prelungirea misiunii Sale în ea, ci ca la o comunitate de persoane înzestrate cu libertate. Misiunea Bisericii, ca răspuns la prelungirea misiunii lui Hristos în lume prin Biserică, nu se realizează astfel printr-un mod abstract, ci prin comuniunea tuturor membrilor Bisericii care participă pozitiv la misiunea lui Hristos.

Principiul de bază pentru înțelegerea acestei realități teandrice, prin care misiunea lui Hristos se realizează prin misiunea tuturor membrilor Bisericii, este faptul că în trupul Bisericii, viața lui Hristos se înfăptuiește în fiecare persoană umană. Prin credință și Botez, toți credincioșii se îmbracă fără excepție în omul cel nou (Efes. 4,24; Colos. 3,10). Prin aceasta, ei sunt încadrați într-o nouă realitate –„Biserica lui Hristos” (Romani 16,16; Gal. 1,22; I Cor.1,2); aceasta este „trup al lui Hristos” (I Corinteni 12,12-13; Efes. 1,23; Colos. 1,18); şi constituie „poporul lui Dumnezeu” (Faptele Apostolilor 15,14; Rom. 9,25; II Cor.6,16; I Pt. 2,9-10). Prin urmare, în Trupul indivizibil al Bisericii, toți au fără excepție unicul privilegiu să constituie

[18] *Misiologie ortodoxă*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, coord. Pr. Prof. Dr. Valer Bel, Ed. Basilica, București, 2021, p.394.

[19] O excepție în acest sens a fost în țara noastră de exemplu, cea a Anastasiei Popescu, (1911-1995) sau mama Sica, pedagog de înaltă ținută și o luptătoare pentru valorile creștine, care a primit dreptul din partea P.F Teoctist să predice în Biserică.

[20] v. Pr. Prof. Traian Nojea, *Apostolatul laicilor în Biserica Ortodoxă, - pentru o apologie a participării*, site-ul oficial *Oastea Domnului, Catehism*, 01 iulie 2023.

poporul lui Dumnezeu. Prin Tainele de inițiere, toți credincioșii se bucură de dreptul și au obligația de a participa în modul propriu mirenilor la misiunea integrală a Bisericii, mărturisind credința, individual, ca membrii ai unei parohii sau grupați în societăti creștine extinse, pentru ca mesajul mântuirii în Hristos să fie cunoscut și primit de toți oamenii și pe tot pământul. În comunitățile parohiale acțiunea nucleului creștinilor activi ,,este atât de necesară încât fără ea, apostolatul preoției sacramentale nu poate avea efect deplin"[21].

Asociația ,,Oastea Domnului", definită ca ,,(...) o familie restrânsă, o comunitate, o frățietate evanghelică, cu gândul precis de a trăi mai intens învățăturile Bibliei și ale Bisericii"[22], poate constitui și ea acea Biserică profundă, acel nucleu de creștini mărturisitori ai parohiei, care prin mărturia vieţuirii lor creștine să stimuleze și membrii comunității, ce trăiesc în pasivitate și indiferență față de Biserică. Asocierea religioasă urmărește tocmai realizarea acestui scop misionar, aspect sesizat încă din 1934 de reputatul pr. prof. Ilarion Felea (Arad): ,,Prin nimic nu-și manifestă Biserica misiunea luptătoare și caracterul combativ dinamic mai mult decât prin societățile ei religioase, morale și culturale. La vremuri dinamice, Biserică dinamică. O credință nu poate birui decât dacă e cât mai bine organizată"[23]. Arătând mai departe meritul Oastei Domnului în revigorarea vieții religioase și morale, în renașterea creștinească a societății din vremea sa, același reputat profesor preciza că:

> ,,Piatra Fundamentală care stă la temelia Oștii Domnului este principiul convertirii, dogma pocăinței. A fost o lipsă, pe care Oastea a împlinit-o. Noi ne-am ferit ca să predicăm poporului o convertire reală. Ba uneori chiar am încunjurat noțiunea de pocăință, îndulcind-o cu cea de căință că nu cumva să fim suspectați că vrem să ne facem pocăiți, sau că încercăm să chemăm poporul la pocăință. Din slăbiciunea aceasta am ajuns la un creștinism de suprafață, nici cald nici rece, căldicel. Acest neajuns apoi, a adus cu el un alt neajuns: a deschis stăvilarele prin care s-a revărsat puhoiul sectelor religioase. Oastea Domnului s-a ridicat în contra primejdiei. A făcut apel la pocăință, a organizat adunări de reculegere și procesiuni pentru propaganda unei credințe vii, a cerut de la membrii ei ca din creștinism să facă o haină de toate zilele, nu numai una de formă, de paradă sau de sărbători, și în chipul acesta a luat apa de la mișcarea sectară și a dat Bisericii o armată de convertiți. -E unul din marile merite ale Oștii Domnului"[24]

Dacă astăzi, indiferenții religioși compun majoritatea absolută a lumii în care trăim, din nefericire, și în interiorul comunităților creștine, înseamnă că activitatea Asociației *Oastea Domnului*, prin scopul ei de trezire a conștiinței creștine și implicare în social, este de actualitate în misiunea Bisericii și de interes pentru întreaga societate Românească.

Concluzie: Percepția asupra Oastei Domnului, destul de controversată până azi, este diferită, în funcție de perspectiva fiecărei persoane sau grup. Pentru unii, Oastea Domnului reprezintă o mișcare duhovnicească importantă, cu obiective nobile de a trăi o viață creștină autentică, încadrată în ritmul programului și vieții liturgice a Bisericii, asemănătoare cu a primilor creștini și de a cultiva relația cu Dumnezeu. Pe de altă parte, există și critici ai Oastei Domnului, care consideră că mișcarea are unele aspecte sectare sau extremiste. Unii pot percepe practicile și învățăturile lor ca fiind restrictive sau rigide. Cert este că Oastea Domnului, ca mișcare născută și crescută pe meridianul ortodoxiei românești, își continuă de un veac mărturisirea în Biserica Ortodoxă, și așa trebuie să rămână.

BIBLIOGRAPHY

[21] *Ibidem*.
[22] v. nota 13, Traian Dorz, *Zile și adevăruri …*, Ed. Oastei Domnului, Sibiu, 1993, p.47.
[23] ,,Procesul verbal al celui de al XIII-lea congres al Asociației Clerului *Andrei Șaguna*, Sibiu 1934, anexa C, în *Actele congreselor Asociației Clerului ,,Andrei Șaguna*" *ținute în anii 1933 -1938 la Cluj, Sibiu, Caransebeș, Turda, Târgu Mureș și Timișoara*, Sibiu 1940, p. 70.
[24] *Ibidem*, pp.70-71.

I.*IZVOARE BIBLICE/PATRISTICE*

1. *BIBLIA sau Sfânta Scriptură,* Ed. *I.B.M.B.O.R*, București, 2001;

2. CABASILA Nicolae, *Despre viața în Hristos*, Studiu introductiv și traducere din Limba greacă de Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Ed. *I.B.M.B.O.R*, București, 1997;

3. MARCU Ascetul, *Despre Botez*, în Filocalia vol. I, Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Ed *Harisma*, ed. a II-a, București,1993;

II. *Manuale*

4. BEL Pr .Prof. Dr. Valer(coord.), *Misiologie Ortodoxă: manual pentru facultățile de teologie din Patriarhia Română* - Vol. 1,Editura *BASILICA* a Patriarhiei Române, București 2021;

5.BRIA ION Pr. Prof. Dr., *Tratat de Teologie dogmatică*, Ed. *România Creștină*, București,1999;

III. Alte lucrări, studii și articole

6. APOSTOLACHE Pr. Lect. Dr. Ioniță, *Apologetica ortodoxă mărturisire și apostolat*, Editura *Mitropolia Olteniei*, Craiova, 2017;

7.DORZ Traian, *Istoria unei Jertfe*, Sibiu, Ed. *Oastea Domnului*, 1998, vol. I;

8.Idem, *Zile și adevăruri istorice*, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1993;

9. MIHOC Vasile Pr. prof. *Naşterea de sus şi trezirea la ea prin Oastea Domnului*, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1996;

10.Idem (coord.), *Părintele Iosif Trifa Învățătorul credinței*, vol I, Ed. *Crimca*, Suceava, 2023;

11. TRIFA Iosif Pr. *Ce este Oastea Domnului*, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, , 1996;

12. Idem, *Duhul Sfânt*, cartea I, ediția a II-a, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1997;

13. Idem, *Fricoşii*, ediția a II-a, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1996;

14. Idem, *Vântul cel ceresc* cartea II-a, ediția a II-a, Ed. *Oastea Domnului*, Sibiu, 1997;

15. VELESCU Moise, *Profetul vremurilor noastre*, vol I, Ed. *Oastea Domnului Sibiu*, 1998.

Periodice: Ziare: *Iisus Biruitorul*, Sibiu ;. *Vestitorul Ortodoxiei*, Patriarhia Română București.

Site-uri, adrese electronice: . https://oasteadomnului.ro/ .https://youtu.be/U3q9A-TtPv4,